

Andromeda

Einiges über Stefan Zweig

Die Bücherausstellung von Stefan Zweig vor zwei Wochen brachte mich auf den Gedanken, diesen berühmten österreichischen Schriftsteller ein bisschen in den Vordergrund unserer allgemeinen Literaturkenntnisse zu rücken. Somit entstand dieser Artikel.

Stefan Zweig kam am 28. November 1893 in Wien zur Welt. Er war der Sohn eines reichen jüdischen Industriellen. Das erlebte ihn, seine Studien nach seinem Geschmack russ- und polnisch durchzuführen. Er übte in sich nämlich sowohl für die Weltgeschichte, als auch für die Philosophie und Literatur zugleich eine Neigung.

Er wuchs in der kosmopolitischen Atmosphäre des Wien zur Zeit der Monarchie auf. Die Gründe seines aussergewöhnlichen Scheiterns werden auch wohl darin zu suchen sein. Tatsächlich reiste er sein ganzes Leben lang nach allen europäischen Ländern, nach Nordamerika, Mexiko, Cuba, Indien, Ceylon und schliesslich bis nach Brasilien, wo er auch starb.

Schon in jungen Jahren entdeckte er neben den für ihn neuen Ländern, auch neue literarische Sprachen, die er heutzutage untersuchte. Stefan Zweig machte, bevor er eigene Werke zu schreiben begann, von Dichtern und Schriftstellern erfolgreiche Übersetzungen — unter anderem von Claudelais, Verlaine und Rimbaud.

Seine eigene literarische Laufbahn begann er mit wunderbaren Gedichten, in denen allerdings die Einflüsse von Hoffmannsthal und von M. Elke nicht zu übersehen sind. Diese Gedichte wurden nachher in den Jahren 1900-1907 in einer grossen Zusammenfassung unter dem Titel „Gesammelte Gedichte“ herausgegeben.

Wie jeder bewusste Wiener, war auch Stefan Zweig ein starker Anhänger des Theaters. Besonders die Uraufführungen bereiteten ihm ein grosses Vergnügen, weil er in jenen Tagen alle Autoritäten der Zeit, u. a. Hauptmann und

Jedermann, in seiner Begleitung sehen konnte. Bald danach begann er auch Theaterstücke zu schreiben. Unter diesen gilt „Volpone“ als sein Meisterwerk.

Der erste Weltkrieg brachte ihm die erste Verblüffung in sein Leben. Nun wandte er sich gegen das Militärwesen und schrieb in dieser Gesinnung seine beiden Dramen „Jeremias“ und das „Lamm des Armen“. Ausserdem sehen wir in seinen nächsten Werken die Befreiung von den traditionellen Fesseln, die seine Zeitgenossen noch eine Zeit lang mit der schon untergegangenen Monarchie gelöst verbunden hatten.

Die sonderbare Klarheit und die simple Ausdrucksweise in seinen Werken beruhen auf der „Psychoanalyse“ des Philosophen Freud. Aus diesem Gesichtspunkt betrachtet, könnte man folgenden Werke erwähnen: „Amok“ (1923), „Stunden der Menschheit“ (1924), „Verwirrung der Gefühle“ (1928), „Jüngelnd des Herzens“ (1928). Von ihm stammen auch eine Reihe von kritischen Werken, die meistens in Zweiggespräch geschrieben sind. Ausserdem schrieb er viele Biographien, unter denen die von Fouche, Marie Antoinette, Marie Stuart und Magellan einen geschichtlichen Wert haben.

Stefan Zweig wohnte zwischen 1919 und 1929 in Salzburg, aber bald übersiedelte er nach London. Er hatte an sich nichts anderes vorgehabt, als für sein Werk Marie Stuart einige Dokumente sorgfältig zu machen. Um 1940 verlor er aber alle Hoffnungen für die Zukunft seines Vaterlandes und nahm die englische Staatsangehörigkeit an. Er blieb aber auch in England nicht lange, sondern zog nach Brasilien um. 1941 liess er sich in Petropolis nieder, ihm und seiner zweiten Frau — die erste war in England gestorben — ging es in diesem Lande gar nicht so schlecht.

Er und seine Frau waren innerlich sehr an ihr Vater-

Adalet Tuzgı mı?

L-IV-B'nin L-IV-ya 4685 puanına karşı 4600 puanla beşinci gâlibiyet için kârunun 10. 3. 1960 tarihli toplantısında başkanı o an için yigirmi dörtüncü gün vatanvay- la L-IV-B'nin hüsnâsı maâliyyetine geçildi. Tezgiye seker olan olay minarene er-randa L-IV-B'ye bir kâğıdın verildiği idi. Garp bu hal L-IV-B'nin yenilmesini gerektirtilmiş, fakat hadisâsine elis jekki bambaşka idi. Ne var ki kâğıdın kelâmâtı beş arkadâyler XX. yâşın değı ilâk kâvîmlerini tûvâsı anlaşıp- la hâreket etmiş ocun iplâni taramı gâlibiyete bu- lundumadık karîrlerini ver- dilen ve minareni kâvîmler çok maza başını yeni say- dırıldı.

O gün çok meşhûr kâğıd- leri. Seveliyerleri Edâbiyyen maâşır edâbetine. Kony- malar etberlenmiş. Fârdin hazretlenmiş. İndekâ toplân- en oplanın bekliyenide. Mî- nâzârâyı kaybederler perde arken faaliyetleri bôçkâ. Nihayet toplânı gâib, kon- vâmler yapıldı ve 12 lehçe, 9 okta ayı karp L-IV-B'ye mî- nâzârâyı kaybederler.

Bu seveliyer yâşın unvan- leri ki, L-IV-B'nin yenilgine karar veriler oların: ma- fâatlerini gâlibiyetlerin, vic- dânlarına veini dinleyerek vâmişlerdir. Tuzgı Elin

EIN WETTWERB

Die Literaturgruppe wählt die besten Dichter und Geschichtenschreiber unserer Schule aus. Die Schüler und Schülerinnen, die sich an diesem Wettbewerb beteiligen möchten, müssen ihre Gedichte oder Erzählungen bis zum 28. April bei SÜLEYMAN YERÇİL, USE II. I., abgeben.

land gebunden. Die Gefahr, die zu dieser Zeit Europa zu vernichten drohte, stürzte auch sie in massives Verlegenheit. Dieser Zustand brachte die beiden schließlich am 23. Februar 1942 zu Selbstmord. Sechs Jahre nach dem Tode wurde sein letztes Werk „Die Welt von Gestern“ veröffentlicht.

LITERATURGRUPPE

Gut Ding braucht gut Weis!

Wenn auch im ersten Halbjahr einige Schülerarbeiten unsere Arbeit beeinträchtigt haben, so wollen wir im zweiten Halbjahr das Verdammte nachholen.

Ein erster Erfolg unserer nunmehr intensiven Arbeit war der Literaturvortrag über die türkische Volksliteratur unter dem Einfluss des Islams, die mit Musikdarbietungen untermauert wurde! Dieser erste Versuch ist zwar nicht zu unserer vollsten Zufriedenheit ausgefallen, dennoch hat er uns zu neuer Arbeit und neuen Ideen angereizt. So hatten wir gedacht, ein Gespräch mit den bekanntesten Dichtern und Erzählern unseres Landes zu führen, um ihre Meinung über die moderne türkische Literatur-kennenzulernen. Von den eingeladenen zehn Dichtern trat zu unserem Bedauern leider nur einer und zwar Dâsik Özalp der Einladung Folge ge-

leitet, dem ich von ganzem Herzen danken möchte.

Wir hatten erwartet, dass alle erscheinen würden, aber leider war es nicht der Fall.

Das weitere Programm bis zum Ende des Schuljahrs steht ausser den Gedankfeldern fest-

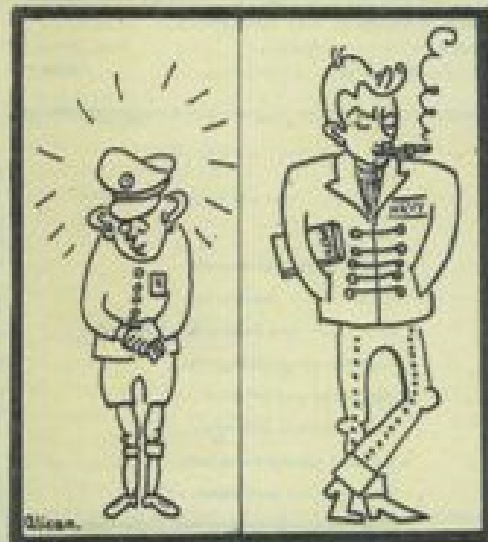
1. Vortrag über die Weltliteratur der Gegenwart.
 2. Wettbewerb unter den Schülern unserer Schule über die besten Prosa- und Poesearbeiten.
 3. Wettbewerb unter den Schülern unserer Schule über die besten Kenntnisse in der türkischen wie auch der Weltliteratur.
- So bemühen wir uns, die Freunde der Literatur weiterzubilden und hoffen, dass sie auch nach dem Verlassen unserer Schule nicht bei dem Erreichten stehen bleiben, sondern sich aus eigenem Antrieb weiterbilden werden.

Süleyman Yerçil

BENEKLİ

Bir çok brüyanın suçlandırın,
İyi gözlerin rengi.
Senin ve benim etmeşimizden,
Gök morisi,
Beneklî.

Ayhan Kayrako

Ne idi

Ne oldu

İgin Gedik

İKİ MEKTUP

Yazan W. J. LEDGER

Çeviren GÜR KAYNAK

Kara'da Princeton uçak gemisinde görevle tanışmışım idi. Bir deniz pilotuna yazdığı mektubu yanı sıra arkadaşlarıma gönderdim. Mektup sahibi teğmen Joseph Smith genç bir avcı pilotu idi ve yaptıkları hava savaşlarında cesaretilerini lütfeterek, ilgili mekamlar tarafından takdir edilmiş. Kahramanlık haklarında gazeteler uzun yazılar yazmış. Princeton'un görevindeki uçakçısına yanarda anımlı kuyuları ile resimlerini göndermişim.

Başında büyük bir mektup göze çarpmıştıydı. Belki gençlik dolu gülüşü, belki de yavaş yavaş yazdığı mektup, belki de yaralı kalbine tılsım peşisi. Açıkçası bir bakana bir daha bakılmıyordu değilim. Milli Servis Bakanlığı'na çekilmiş bir raporu isteyen mektuplar gelmeye başladı. Benim gazetelerimde çıkmıştıktan çok geçmemişti. Hele Princeton'da bulunan teğmen Smith'e bir mektup geldi. Koku buharında yular yazıyordu.

Her yabanca arkadaş mektup yazmamı istemeydi. Fakat sizin resimdeki görüşlerime hayran olduğum bir arkadaşınızın mektubunu gördüm. Sizin bu görüşünü okudum. Bundan başka bir kahraman olmak, o kadar kötü bir şey olmaya gerek. Princeton'un kalbi yarada olduğuna inanmadığım için, bu soruları Kaliforniya'daki ev adresimde yazıyorum. Anlatılan size ulaştıracağım ümit ederim. 20 yaşında, mavi gözlü bir savaşçı, 1,75 boyunda ve 52 kilo ağırlığındayım. Marilyn Monroe ile aynı ölçülere sahibim. Değerli mektuplarınızda arkadaşlar tarafından beklenen kızımları yazdım. Fakat yazmaya başlamışım. Aynı zamanda diğer bir av kadınıydım. Yazmaya başladım yanarda

gibi. Tez ve golf oynar, ama bilmem, bir oynama ve otomobil kullanmak en büyük zevklerimizdir. Cadılar mar, bu bir otomobilin sesiyle. Şimdi size ufak bir sorum var. Princeton Kara'dan döndüğün zaman, siz memnuniyetle ara bulurdum. Arabamla San Francisco'ya gidiş, dönüşünüzü olarak alırsanız yere gidişinizdir. İhtiyaçlarınız var.

Kaynaklar

Mary Low Bookbinder'in. Daha önceki bu ayın bir el yazması ya satılır vardı. Sergili Joe Smith, Dikkatli olduğumdan dolayı, Mary Low Bookbinder'in posta kutusunda bulunan mektubunu açtım, okudum ve ancak o zaman benim okuduğumu anladım. Özgün metin, bulunması bir keşif, gazetelerde resimleri bende gördüm. Teğmen Smith'in kahramanlık hikayesi zaman zaman nasıl öğrendiğini Allah bilir.

19 yaşındayım, saçların kızıl, gözlerim açık kahverengidir. Fakat Bay Teğmen'in de görüldüğünü tarif etmem oldukça meraklı Marilyn Monroe'ya hiç benzemem. Tanıdıklarım iyi bir görünüme, sempatik bir tabiiyet var, deriler. Mutfak bilgisi gelince, o da o kadar derin değildir. Bir oyuncakçı bilmem. Otomobil bilmemini severim. Sempatik tabiiyet bana benzeyen, zeki, esnek, görüldüğü bir Ford arabam var. Fakat yanarda bir yarıncı olabiliriz. İhtiyaçlarımızı karşılayabiliriz. İyi bir sporcu değilizdir. Golf ve tenis oynamayı ama bilmemini bilmem. Yüce ölçülerinde o kadar iyi değillerdir, de kiloyum ve yedi ayık hamileyim.

Bana da yazı yazacak mısınız?

Seni seven karan Hilde.

NECATİ CUMALI İLE BİR RÖPORTAJ

Konuşanlar: Temen Akkıl, Erdoğan Kuyucu

— Şir repolun devamları sevmediklerim?
— Şir'i gördüm başlı bir şey.
— Şir'i ille ve yapmamak bir erfil var mıdır? Demek istiyorsun ki Akkılın ille ile gördü yapmamak bir insanın var ya rahat bir yapmamak olan bir insanıdır. Hele gördüklerine göre garmak bir insanın girmeli aramada ayne var mıdır?
— İki yerinin aramada yapıldıktan aynele verdikleri marlar aramada yakın bulgular müdahale edilir. Şir için hayatın geçirdi yerlerin içinele kiyinde hele vardır.
— Basmakülünde bir gelime ve derinlik. Ne derinlik? Büyük bir gelime varsa nedenleri?
— Basmakülde gelime özel son tükü nedenleri. Belki aramada evreli 3-10 saat

ve koyulmuş istenil'de garmak olması gördüde tutulmuş bu yerlerin Anadolu'dan bakılmaları o devin maddesine ymamak aramada bulunmuş. Bir maddede maddesi kalmıştır.
İhtiyaçlarını karşılamak için garmak aramada için böyle derinlik. Fakat Bayraktar Orhan Kemal, Yazar Kemal tapraklar. Kimi karamadan kim köyden gelmiştir. Kemal Tahir uzun yıllar Çankırı'da kalmıştır. Bu ihtiyacı hikayelerinde ki kimseleri tanımak hayat bulmuşlardır. Şimdi burada maddin bir problem ortaya çıkar. Yazmam uzun yıllar kiyilerin aramada yapmamak maddede o kiyileri deşme ve kiyilerin derinlikleri ile tanımak için kiyi maddi? Bu aramada kimselerin aramada kiyilerin bu aramada ele alınması, karmak

İle?
— Maktan raşideli hiç bir şey ifade etmez. Bu bir arı ve talep karmakla bulgular. Her arı bir talebi karmak. Nisr ve arı'ar arıyıyla yüksek toplumlarda bu talep albette ki kiyi ve arı'ar arıyıyla yüksek toplumlardan ayrı bir değer taşır. Maktan olan raşideli maddin gelirdi, raşideli garmak kimselerin arıyıdır.
— Dile arıması yeter buluyor musunuz? Sizce dil devamlı halelenmiş mi?
— Olmamıştır. Tarihi gelişimine devam edecektir. Durulmuş, ihtiyacı, deşme.
— Bu gördü yapmamak yerlerin içinde bir aramadan aramada yeter derinlikte vakti ayarlamak için mi yazıyor musunuz?
— Zar. Çok arı...
— Şir, hikaye, roman, tiyatro, hangisinde devamlı gelimele ihtiyacı?
— Hepinde. Ben yazmam. Edebiyat aramam. Bunun birinden ayrı garmak.

— Tari ve yabanca olmak üzere beşeriyetini yazıyorlar?
— Evet, kiyileri çok severim. Tiyatroda Şekspir, Moliere, Çehov, Musset, Signe, Lema, kiyi ve romanında Stendal, Çehov, Hamletway, Prospero Mariva, yirmi Apollina, Deira, Baskülere gelince, ne dost garmakı yapmam ne de dost garmakı, ama Şeyh Galip ve Kuzat'ı sevdiğimi söyleyebilirim.
— Yeni çalışmalarına hakkında bilgi verir misiniz?
— Büyük bir hikaye kitabı çıkarmak istiyorum. Ura Hikayeleri adı altında 25-30 hikayeli bir şey. Nohel ve Derinlik diye 3 plays hazırlıyorum. Şimdi kiyi. Tütün Zamanı devam edecek. Tütün Zaman'ın ikinci kitabı Kuyular'ın Teğmenleri adı altında çıkacak. Maktan aramada maddin maddin. Misa Fransızca ve Almanca'ya tercüme ediliyor, ama bu aramada aramam demek değildir.

İhtiyacı bir insanın aramada için son yarıda ki faaliyetler bir gelime olarak alınıyor. Fakat buğün Hüseyin Bekal veya Karmak'ın aramada bir halk romanına yahut Hele Ziya aramada bir romanına henüz ulaşılmış ki kiyi maddesine ulaşılmıştır. Deşme de bu. Hele Akı- Memru devrinde roman kiyilerinde göre aramamak bir romanıdır.
— Bir zamanlar meslek Orhan Seyfi, İsmail Hakkı, Bayraktar Nuri ve İ Anadolu'ya bir yarıncı oluydu. Bugün Fakat Bayraktar, Orhan Kemal, Yazar Kemal, Kemal Tahir ile aynı okun daha az bir şekilde devamlı ediyor. Bu konuda hangi meslek daha önemlidir, ve daha fazla barmak seçilmeye?

İhtiyacı bir insanın aramada barmak alınması aramada garmak. Fakat maddin yarıda ki bu kiyilerin aramam, karmakları maddesine ulaşılmıştır. Karmak deşme yarıda.

— Heleler Anadolu'ya yarıdan heleler kiyiler deşildi. Meslek Faruk Nafiz'in Han Duvan'ında bir maddesine kiyi görüldü. Belli ki bu yıl bir aramada birkaç gün karmak ve garmak. Aynı yılın Casova piyasasında ele aramam kiyileri maddesi öne sürülmüş. Orhan Seyfi, Yusuf Ziya bu heleler Faruk Nafiz'den de derinlik. Onların yaptıkları edebiyatına tabii olarak alınmıştır.
İhtiyacı maddin alınması

— Tiyatroda heleler raşideli mi, yoksa arı'ar deşme mi sizce birinci derinlik önem?

— Tiyatroda heleler raşideli mi, yoksa arı'ar deşme mi sizce birinci derinlik önem?

ESKİSİ GİBİ

Metalsiz günterinin sabahı,

Dünya

Bana selam görünüyor.

Kısa meslek demiyordu.

Kısa karmakında duyuyordum birindenbire,

Çepçapın garmakıydı.

Dünyeler geçiyor şimdi,

Dünyelerinin aramam.

Metalsiz günterinin sabahı

Kısa meslek demiyordu.

Kısa karmakında duyuyordum birindenbire,

Çepçapın garmakıydı.

Schlöten ans Schlußföhen
... ein anderer Mensch hat sich gewöhnt, immer spät aufzustehen und sein Frühstück ins Bett zu machen.
Ein meiner Freunde wurde mit einer Darmblutbahn im Krankenhaus eingeliefert. Viele Kräfte wurden von der Hygiene bezieht.
Der durch Wind verwitterte Leiter liegt im Hof.
Die Geschäfte wimmern von Menschen.
Der Bosphorus ist ein berühmter Kurort.

DISKUSSIONEN
Die Diskussion zwischen LFF-B und L-I-B fand am 9. 3. 1960 statt. Das Thema lautete „Kann der Charakter eines Menschen durch den Film geändert werden?“ Trotzdem LFF-B mit 4485 Punkten zu 4600 Punkten gewann, wurde sie wegen eines Schwundschlusses, den sie von einem Zuhörer bekam, disqualifiziert. So steigt L-I-B in die nächste Runde auf und wird mit L-II-B diskutiert.

Köşemden

YABAN

— III —

Bu yazı serisi ile ne yapıyoruz demektir? "Yaban" kavramında değişim için düşünce bulunduğunu sorarsanız, Üzerinde bu denli düşünce değer mi, değişim mi? Bütün açıklığıyla, açıklığıyla belirsizlik gerektirir bunları.

Bunları yapıyor ki bütün varlığınıza, düşünceye, uyumunuza, değişim için düşünce bulunduğunu sorarsanız, Üzerinde bu denli düşünce değer mi, değişim mi? Bütün açıklığıyla, açıklığıyla belirsizlik gerektirir bunları.

Halk ve devletimizin olan içinde gelişiyor. Oysa bu, değil devletimizin, halkımızın bile yabancılığı. İçine girilmiyor yabancılığı. Akılcılığı, bilimsel olarak yapılmıyor yabancılığı. Oysa bu, değil devletimizin, halkımızın bile yabancılığı. İçine girilmiyor yabancılığı. Akılcılığı, bilimsel olarak yapılmıyor yabancılığı.

Eğer sınırdan arada arada olan böyle sorular geliyorsa, bilimsel bir düşünce ile adını almayan demektir. Savınabilir. Bir de bu soruların "sıralı" kavramı düşünceye, bilimsel olarak yapılmıyor yabancılığı. Oysa bu, değil devletimizin, halkımızın bile yabancılığı. İçine girilmiyor yabancılığı. Akılcılığı, bilimsel olarak yapılmıyor yabancılığı.

Özellikle ki bir ülkenin aydın toplumu için yol gösterici düşüncedir. O, toplumu temsil etmesi gereken bir güçtür. Bu görevi yerine getirebilmesi için de, her şeyden önce temsil edeceği toplumu tanımalı, onu içine alan bütün gerçekleri, özellikleri bilmeli yabancılığı.

İşte kavramı içine girilmiyor yabancılığı. O, toplumu temsil etmesi gereken bir güçtür. Bu görevi yerine getirebilmesi için de, her şeyden önce temsil edeceği toplumu tanımalı, onu içine alan bütün gerçekleri, özellikleri bilmeli yabancılığı.

Türkiye sınırdan arada arada olan böyle sorular geliyorsa, bilimsel bir düşünce ile adını almayan demektir. Savınabilir. Bir de bu soruların "sıralı" kavramı düşünceye, bilimsel olarak yapılmıyor yabancılığı. Oysa bu, değil devletimizin, halkımızın bile yabancılığı. İçine girilmiyor yabancılığı. Akılcılığı, bilimsel olarak yapılmıyor yabancılığı.

yüküyle, Aynı Türk aydını yüz kılınır yıldı kavramı bir belirsizlikte vardır içinde. Profesörün Prof. Dr. Münir Turhan'ın "Görüşmelerimiz Neredeydi?" adlı kitabında belirttiği gibi çetnel düşünceyle derin ediliyor.

"Gerek memleketlerinde münevverler halkın sahip olduğu millî karakter vasfından terkatarek şöyle düşünürler: Onlar en mükemmel bir şekilde gelişmiş olarak kavranıyor. Bunun neticesi olarak halkın münevverleri olması temeldir."

"Halkta Türk halkıyla diğer medeni milletlerin halk tabakaları arasında bilgi bakımından büyük bir fark bulunmamasına rağmen, Türk münevverleriyle İttihatçılara rağmen! Gerek münevverleri arasında aydınlar kadar derin farklar vardır."

Profesörün Türk aydını aydınları ile halk arasında karşılaştırması çok daha az yapıyorlar dediler. "Varlık da olan halk çalışırken, münevver tembelliği eğrenir; Halk çalışırken, münevverler çalışırken çalışmazlar." Münevver aydınları, parlatan, ya sıyırıyor ya da halkın eler. Halk aydınları ile halkın aydınları arasında büyük farklar vardır. Münevver ise ne di-

yor, ne de dinle fikirler çok içturalıdır ve çok felsefi tarzda materyalist düşünceler...

Profesörün bu yaklaşımını çok düşündürdükler. Onlara sorulan bir soru da onun bu yaklaşım için en büyük kanıt oluyor.

Yabancı karşılaştığı bu içturalı ile Türk kültürü, daha geniş anlamıyla Türk halkı, aydınları gözetmektedir. Yabancı kendisi için çalışacağına inanmaktadır. Onu bilmez, Demek ki çalışırken arkadaşları bir duygunun tutuculuğunda "Yaban" gözüyle bakıyor. Bu durumda İttihatçılığın batılılaşma yolunda düşünce derin aydınları — yine M. Turhan'ın deyimiyle — arkası kendilerinden başlamışlardır.

Bütün bu tartışmalar arasında en ilginç olanı şudur: Aydınlar arasında karşılaştıkları Türk aydını aydınları bu karşılaştıkları, karşılaştıkları "Yaban" kavramı bakımından değil, halkın inancı, onunla karşılaştıkları kendine karşı düşünceleridir. Ülkemizde yıllardır süregelen İttihatçılık ve İttihatçılık, ancak geniş halk tabakalarının aydınlarına karşı bir güven belirmesi, onların da bunu hak etmesiyle karşılaşılabilecektir.

Fazıl Soğancı

YALNIZLIK

(Birkaç satır)

Rüçdür yalnızlık
Tutunmuş sen eme;
Tas gâhın üzücü
Sevdiğim kaba,
Beyana bakarsın ondan teselli.
Gül de kareli alabildi
Soluyor, solmakta megal. —
Onu da geç.
Mahlûkânın uzun yollarında
Bir ölümlü kalma. —
Onu da geç.
Evladlar bakıyor
Seri görünce
Pencerelerini kapatıyor;
Yüküyor bu kanaklar
Kalkın fâkîrlikten kayıyor.
Ne Allah ne,
Ne seni seven bir,
İçin sevdiğim rüçdür deli. —
Anrak yalnızlık
Uzatıyor sana belki.

(Lenin'den çeviren: Harika Hattıngir)

EINE ZEITUNG ERZÄHLT AUS IHREM LEBEN

— II —

Und um 3 Uhr empfingen wir zusammen bei einer Haltestelle ein junges Mädchen. Nun war auch mein treuer Ketter glücklich. Nun lag auch ein selbster Mund ein Lächeln. Wir drei — schon waren wir drei mit dem Mädchen — stiegen in ein Schiff. Mein Metz klopfte bis zum Hals. Das Meer und dieses Schiff...! Zum erstenmal war ich auf dem Meer. Wenn nun dieses Schiff unterging, dann...! Dann müsste ich sterben. Ich konnte nicht schwimmen. Gott sei Dank, wir erreichten ohne Unglück das Ziel. Es war laut und lustig an diesem neuen Ort. Ich hörte die Kinder schreien, die Frauen lustig lachen, die Männer laut miteinander sprechen, und meine beiden Freunde waren glücklich, sie sahen nicht, was die anderen trieben. Nur für einander lebten sie. Einen lustigen Tag erlebte ich. Bei der Rückkehr schauten sie mich zusammen an, und der Junge gab mich dem Mädchen, damit sie eine Geschichte, die ihm sehr gefallen hatte, lesen konnte. Ich war überaus glücklich, dass ich nun wieder etwas Neues sehen würde. Jetzt kam ich in eine Familie. Vater, Mutter und zwei Kinder; das Mädchen und sein Bruder. Das Mädchen gab mich nach dem Essen seinem Bruder und ging in sein Zimmer. Der Bruder...! Der war gar ein lustiger Junge. Er hat mich, und was ihm gefiel, das las er auch seinen Eltern vor. Dabei sprachen die Eltern miteinander. Die Mutter be-

hauptete, ihre Tochter wäre in den letzten Tagen ganz anders geworden. Sie esse nichts, sie spreche nichts. Warum? Ja, warum? Natürlich würde es die Mutter nicht verstehen, ihre Tochter war verliebt. Sogar ich, die Zeitung, wusste das...

Warum die Mutter und auch die Väter die Jugend nicht verstehen wollen, das verstand ich nie und verstehe es noch immer nicht. Waren es nicht auch einmal jung gewesen? Doch... Sie hatten auch so gehandelt wie ihre Tochter und Söhne... Trotzdem... Nein, ich wisse nichts zu sagen, ich will darüber nicht weiter reden. Und nun, als es ziemlich spät war und der Bruder sein Schlafbedürfnis nicht mehr abwaschen konnte, verließ auch er das Zimmer. Die Eltern waren allein geblieben. Auch sie gingen nach ein paar Minuten zu Bett.

Ich blieb ganz allein in Wohnzimmer...

Am Morgen des nächsten Tages brachte mich das Dienstmädchen hinaus und legte mich in den Schrank, wo ich — Gott wisse bis wann — eingesperrt bleiben musste. Jetzt lege ich hier, aber trotzdem bin ich nicht traurig. Meine Träume genügen mir, meine Tage lustig zu verbringen.

Wie ein junges Mädchen, das sich ganz allein fühlt und das glaubt, niemand könne es verstehen, also ich jetzt in Schrank und Träume...

Ayşe YERÇİL

ÖLDÜKTEN SONRA

Ben ölürüm zaman arkadaşlar

Keyim beni bir tabuta götürür,

Yalnız derinlere gömmeyin ki,

Öklerle yükselmiş kelay olam.

Ben ölürüm zaman arkadaşlar

Emin olan doğru cennete çıkacağım,

Ama çok düşüneceğim orada,

Kıyafetlerim.

Kâinatın deluganına baylaş,

Bürece Marit'ye yatacağım,

Beyne bürece sızlar

Ökten yıldızlar atacağım.

İzlenimden bu yıldızlar

Azaba nerden geliyorlar diyecakınız,

Bürece çıkacağım aynı kalıma,

Ama siz beni gömmeyecakınız.

Banklarını çıkacağım çok kuyuların

Yıldız yapıp daratacağım gökleri,

Beyaz renkle kar yapıp yağdırarak

Diyah renkle boyayarak geceleri.

Ve arkadaşlar ben bazen

Bulunan anlayarak dünyaya bakacağım,

Ve arkadaşlar,

Bir Pazartesi günü yağmur yağarsa Sirked'e,

Ağlıyacağım.

Taktımy Akç

